

Verstandelijk beperkten oefenen met stembiljet

© United Photos/Rob van Wieringen

Tientallen groene kaarten gaan de lucht in als wordt gevraagd wie 15 maart gaat stemmen.

[Annemieke Windt](#) 2 mrt. 2017

Zorg, onderwijs en werk zijn overduidelijk de speerpunten bij de verkiezingen voor mensen met een verstandelijke beperking.

Ten minste als het verkiezingscafé van stichting De Baan en LFB als maatstaf mag worden genomen. Beide organisaties komen op voor de belangen van mensen met een verstandelijke beperking.

De bijeenkomst woensdagavond in Haarlem is een voorbereiding op de komende verkiezingen. Heske Pohlman van ProDemos geeft een korte uitleg over de

verkiezingen en een panel van lokale politici vertellen uit wat hun partij wil doen. Met rode en groene kaarten mag het publiek laten zien wat het ergens van vindt. De belangstelling is groot. De verkiezingen leven duidelijk onder de aanwezigen. Ze nemen hun stem heel serieus en willen het graag goed doen. „Ik mag deze keer voor het eerst stemmen, maar hoe weet ik nu op welke partij ik het beste kan stemmen”, klinkt het.

Proefstemmen

Uit de vragen aan Pohlman blijkt dat stemmen niet voor iedereen met een verstandelijke beperking eenvoudig is. Buiten het kieshokje mag een begeleider nog even alles uitleggen, maar eenmaal in het hokje staat iedereen er alleen voor. „Alleen als je niet kunt zien of geen handen hebt, mag je geholpen worden bij het uitbrengen van je stem”, legt Pohlman uit.

„Ik kan niet lezen. Hoe moet ik dan stemmen”, wil een jonge vrouw weten als ze dat hoort. Daarop is niet zo snel een antwoord gevonden. Vrijwilliger Iris van de Baan houdt een stembiljet omhoog om te laten zien hoe groot het is en hoeveel namen erop staan.

Dat lokt weer nieuwe vragen, waaronder de vraag waarom het potlood bij het stemmen rood is. „Omdat die kleur goed opvalt op het stembiljet”, zegt Pohlman. Wie even wil oefenen, kan tijdens de pauze alvast een keer het stemhokje in en een 'oefenstem' uitbrengen. GroenLinks komt bij die verkiezingen als winnaar uit de bus.

Vervelende dingen

De verkiezingen zijn belangrijk weet aanwezige Wil van Leeuwen. „Ik vind politiek belangrijk, voor mezelf en voor de anderen. Het gaat mij vooral om de zorg.”

De doelgroep heeft duidelijk de gevolgen gemerkt van het kabinetsbeleid van de afgelopen jaren. Een leuke baan vinden is bijna onmogelijk geworden, op de Wajong uitkeringen is gekort, de sociale werkplaatsen drastisch zijn ingekrompen. Dat heeft er behoorlijk ingehakt.

„We hebben hele vervelende dingen gedaan, maar nu het beter gaat moeten we daar ook weer wat aan gaan verbeteren”, geeft Martien Brander van de PvdA toe. André Burger van het CDA had zijn zoon meegenomen, die zelf ook een verstandelijke beperking heeft. „Ik zie dat het voor hem moeilijk is, maar hij gaat er wel achteraan. Hij heeft nu een stage bij de supermarkt in het dorp.”

Onderwijs

Ook gespreksleider David Warmerdam van LFB Haarlem ervaart duidelijk de grenzen van het beleid. „Ik kan niet doorleren, omdat scholen zeggen dat ze me niet kunnen begeleiden. Hoe kan ik dan worden wat ik wil?”

Het is voor de politici niet makkelijk om weg te komen met een glad verhaal. De aanwezigen hebben een scherp ontwikkeld gevoel voor wat klopt of niet en mooie praatjes slikken ze niet. Pascal Spijkerman van D66 die een paarse krokodil heeft meegenomen om duidelijk te maken dat de overheid te veel regeltjes heeft ingevoerd, krijgt die boodschap niet over het voetlicht.

Zijn vraag waarom hij die opblaaskrokodil heeft meegenomen levert hem niet het gehoopte antwoord op. 'Het is bijna Pasen', 'Vanwege de koning' en 'Voor de rechten van homoseksuelen', klinkt het uit de zaal.